

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP
ISMERETTERJESZTÉS ÉS KÖRNYEZETKULTÚRA KOLLÉGIUMA
Pályázati azonosító: A2020/N7960

CSUDAVILÁG

BESZÁMOLÓ A BÁCS-KISKUN MEGYEI KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR
TERMÉSZETISMERETI GYEREKPROGRAMJAIRÓL

2021

CSUDAVILÁG

BESZÁMOLÓ A BÁCS-KISKUN MEGYEI KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR TERMÉSZETISMERETI GYEREKPROGRAMJAIRÓL

2020-ban egy szép és tartalmas ismeretterjesztő könyvsorozat címe lett a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár gyerekeknek szóló ismeretterjesztő sorozatának névadója: *Csudavilág*. Amikor terveinket elkészítettük, még nem sejtettük, hogy játékaink, komplex foglalkozásaink, előadásaink jelentős része átalakul, és az online térbe kerül.

Tevékenységünk most is több elemből tevődött össze. Népszerűek voltak a könyvtári bújáráskodásra, információgyűjtésre épülő események, a témához kapcsolódó könyvbemutatók, interaktív előadások meghívott szakemberek közreműködésével, de ezek megvalósítására csupán néhány hónap állt rendelkezésünkre.

Könyvtári foglalkozások

Munkánk során lényeges szempont, hogy a gyerekek folyamatosan gyakorolják a tanórán kívüli ismeretszerzést, fedezzék fel a tudományok közötti kapcsolódásokat, szerezzenek alapvető jártasságot a természettudományos szakirodalom, kézikönyvek, határozókönyvek,

használatában. Ezért a 2020-2021-es tanévben is több természettudományos témát ajánlottunk az oktatási intézményeknek, akik ezzel a lehetőséggel csak szeptemberben és októberben tudtak élni. Szerencsére az iskolai nyári táborok résztvevői is örömmel fogadták a kínálatot.

KÖNYVAJANLAS

Induljatok el a csillaggal jelzett mezőből és a lóugrás szabályai szerint haladva olvassátok össze a szótagokat! Őt természettudományos könyvsorozat címét kapjátok. Melyek ezek? Keressétek meg a könyveket a könyvtárban! Jó szórakozást olvasásukhoz!

* SZEM	Á	EN	MI	NÚ	CSU
LÁG	CSO	TA	JA	CIK	MI
DI	CSO	LO	AZ	DA	A
DA	VI	MÉ	LÁG	I	ÁL
SZET	PÉ	DÁ	LAT	TER	VI

VIRÁGOM, VIRÁGOM

Helyezzétek ábécérendbe a felsorolt, Magyarországon élő virág-végződésű növényneveket! Ha ügyesek vagytok, egy hazai orchideaféle nevét kapjátok megoldásként.

gyöngyvirág	A	ékes vasvirág	N
tavaszi ködvirág	Á	farkasölő sisakvirág	O
havasi ikravirág	B	közönséges napvirág	R
kárpáti harangvirág	B	tatárvirág	R
körömvirág	B	borzas kúpvirág	S
rézvirág	C	sárga kokárdavirág	S
gyapjas gyűszűvirág	G	csajkavirág	Ú
Teleki-virág	G	hegyi penészvirág	Ú
kicsiny gombvirág	I	sátoros margitvirág	V
kővér daravirág	I	erdei nébáncsvirág	Y
szibériai hamuvirág	I	bögrevirág	Z
gyíkvirág	L		

Legnépszerűbb témáink voltak:

- Csudavilág (Hazai életközösségeink)
- Tavaszköszöntő
- Jeles napok
- Lengekalendárium (Az évszakok váltakozása)
- Szárnyas barátaink
- Virágszálloda
- Játékok égen és földön
- Zöldike

Ismét készítettünk olyan forgatókönyveket, amelyekben részletes foglalkozásleírásokat adtunk át a kecskeméti fiókkönyvtáraknak, városi könyvtáraknak és a megye kistéleplésein működő könyvtári szolgáltatóhelyeknek.

Barátunk a természet

A *Barátunk a természet* országos természetismereti játéksorozatunk 33. alkalommal került meghirdetésre. A tanév során levelezős formában zajló vetélkedő résztvevői a hazai növény- és állatvilágra, földrajzi, néprajzi ismeretekre vonatkozó fejtörőket oldották meg, számos kreatív feladattal.

 <h3>ZÖLDSÉGEK</h3> <p>Tökfözélek kaporral, megennék egy lavórral!</p> <p>Nem kell nekem zöld paraj, csak a hozzá sült karaj!</p> <p>Divatos a Réka, haja színe répa!</p> <p>Gyorsan nő a kukacgyerek, ha kertedben sok a retek!</p> <p>Gyönyörű a kelkáposzta, de sok rajta a csupasz csiga. Mit tehetsz. Bálint gazda?</p> <p>Kedvencem a répa, de a fűt్యöm néma!</p> <p>Bálba jár a zeller, pörög az eperrel!</p> <p>Szép kerek a sütötök, megsüti a sütötök.</p> <p>Úgy finom a csirkemell, ha a köret bimbóskel!</p>	 <h3>CSIGASZÓTÁR</h3> <p><i>Pannon csigavallér</i></p> <p><i>Rajzos csigaléria</i></p>
 <h3>ÁLLATI KÍVÁNSÁGOK</h3> <ul style="list-style-type: none"> •ne száradjanak ki a pocsolyáink, •ne szemeteljenek a turisták a vízparton, •tavaink partján mindig sok szúnyog és légy röpködjön, •nőjenek fel szerencsésen ebihalaink, •a gólyák térjenek át a növényevésre, •az új utak alá építsenek számunkra csatornákat, ahol a petézőhelyekre vonulhatunk, •ne féljenek tőlünk az emberek, •ne tartsanak bennünket gusztustalannak, •nem szeretnénk, ha a combjaink tányérra kerülnének •írjanak rólunk sok kedves mesét, •jó lenne, ha az emberek szépnek tartanának bennünket, •rendezzenek szótárválogatást a kétéltsünek is, 	 <h3>ÁLLATI KÍVÁNSÁGOK</h3> <ul style="list-style-type: none"> •maradjanak meg öreg erdeink, •legyenek egészségesek a fiókáink, •szélvédett helyen legyen a fészünk, •tavasszal találjunk társat magunknak, •nyárra bőséges enivalót, télre rólunk gondoskodó embereket szeretnénk, •jó fészekrakó bokrokat kívánunk, •az emberek ne bántsák a fészkeinket, •ne találkozzunk lövöldöző vadászokkal, •a kirándulók ne zajongjanak élőhelyeinken, •minden kertben legyen madáritató és macskariasztó, •a lakuk ne a mi fészünkbe helyezze tojásait, hanem tanuljon meg végre fészket építeni

A játék tematikája:

1. forduló: **„Szép vagy alföld, legalább nekem szép!”**
Az Alföld természeti és kultúrtörténeti értékei
2. forduló: **„Díszesen áll Eger a termékeny völgybe kitéve...”**
Barangolás az Északi-középhegységben
3. forduló: **„Kezed Duna nádja vágja, lábad Rába rákja rágja.”**
Séta a Kisalföld és az Alpokalja tájain
4. forduló: **„Mecset smaragdja tör a mély azúrba...”**
Dunántúli dombok között
5. forduló: **„Jobb nekünk a Vértes vadonában...”**
Kirándulás a Dunántúli-középhegységben

Sajnos a nagyon várt, mindig sok élményt adó zárótalálkozóra a járványhelyzet miatt nem kerülhetett sor.

Internetes ajánlók, játékok

A személyes jelenlétet igénylő események helyett olyan természetismereti tartalmakat állítottunk össze, amelyek segítették a tantermen kívüli oktatást, hozzájárultak a megnövekedett szabadidő értelmes eltöltéséhez és iránymutatást, felkészülési lehetőséget adtak a kirándulásokhoz, természetjáráshoz. Ezek a következők voltak:

- Akiktől még a pókok is félnek – Mít kell tudni a darazsakról?
- Állatkertek a nagyvilágban
- Csudavilág – Természetfilmek ajánlója
- Európai hulladékcsökkentési hét – Könyv- és linkajánló
- Föld napja – Versek, mesék, dalok kicsiknek
- Kukucs – Webkamerák a természetben
- Madarak és fák napja – Érdekességek a hazai madárvilágból
- Perzselő napsütésben – A természet nyári arca
- Virtuális múzeumi nyomozás
- Virtuális múzeumlátogatás

Több száz résztvevőt regisztráltunk a témához kapcsolódó internetes játékainkban is. Ezek közül a legnépszerűbbek voltak:

- Az év élőlényei – 2020 (135 megfejtés)
- Írjuk jól! – Élőlények (129 megfejtés)
- Írjuk jól! – Irány a Mecsek (84 megfejtés)
- Országos Kéktúra (70 megfejtés)
- Írjuk jól! – Vadvirágok (55 megfejtés)
- Olvasó Nyuli – Lengemesék (49 megfejtés)

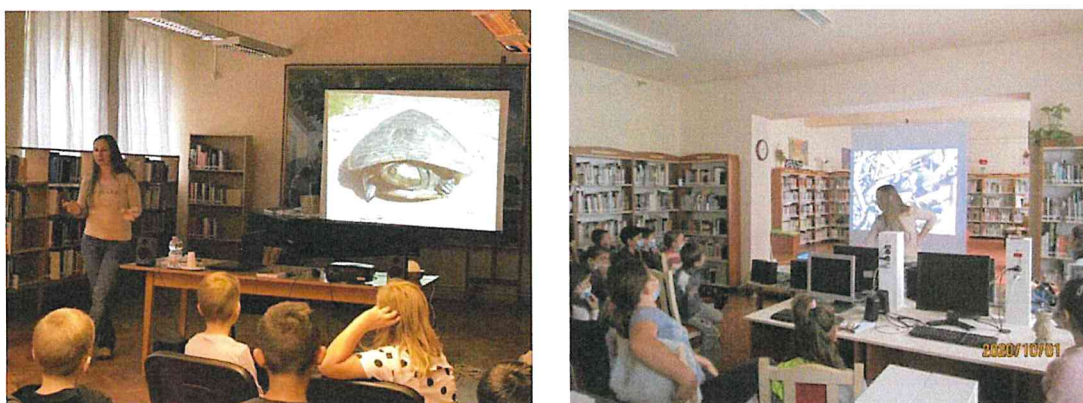
Előadások

Előadásainkon meghívott szakemberek közreműködésére számítottunk. 2020 nyarán vendégünk volt **Molnár Storman Ákos**, a viharvadász. Saját készítésű fotókkal illusztrált bemutatója során számos fontos, a klímaváltozáshoz, környezetvédelemhez kapcsolódó kérdés is szóba került, nem megkerülve az ember felelősségét ennek kialakulásában.

A Viharvadász és kíváncsi közönsége

Októberében is messzire utaztunk, ezúttal **Hajdu Zsanett** biológus segítségével Amazónia csodáit fedezhettük fel. Remek fotói, jól felépített mondanivalója nem csak egy távoli kultúrába adott bepillantást, de azt az összefüggést is megvilágította, milyen következményei vannak döntéseinknek messzi tájak életközösségeire is. Hajdu Zsanett előadásából Kecskeméten a központi könyvtárban, valamint a Ménteleki és a Műkertvárosi Fiókkönyvtárban tanulhattak sokat a résztvevők. Szolgáltatóhelyeink közül a Bácsszőlős, Mélykút és Katymár élt ezzel az értékes lehetőséggel.

Hajdu Zsanett biológus Mélykúton és Katymáron

Újra elvarázsolta könyvtáraink látogatóit a **Bogárháton** projekt interaktív előadása. A szakszerűen elkészített, látványos, valóság-hű meseszereplők ezúttal is az ízeltlábúak közül kerültek ki. A körjük szőtt, nagyon sok természetismereti információt tartalmazó mesét Akasztón és Madarason élvezhette a hallgatóság.

Bogárháton – mese és valóság találkozása

Látványos fizikai kísérletek bemutatásával és magyarázatával kötötte le a gyerekek figyelmét **Mészáros Péter** fizikus. A csodálatos papír címmel tartott előadást még azok is érdeklődéssel és kellő kíváncsisággal hallgatták, akiknek nem tartoznak kedvencei közé a természettudományos tárgyak. Szerencsére dokumentumaink között bőven található a témához kapcsolódó kötetek, így otthon családi körben is folytatódhatott az ismeretszerzés.

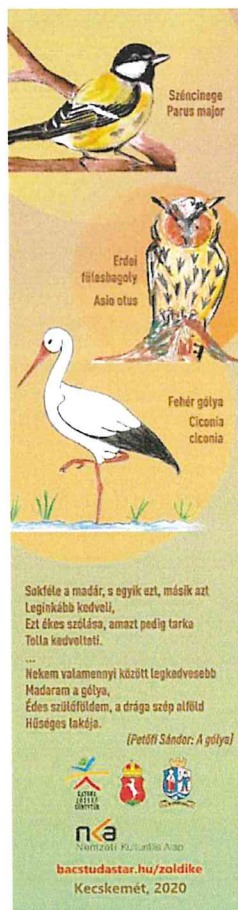
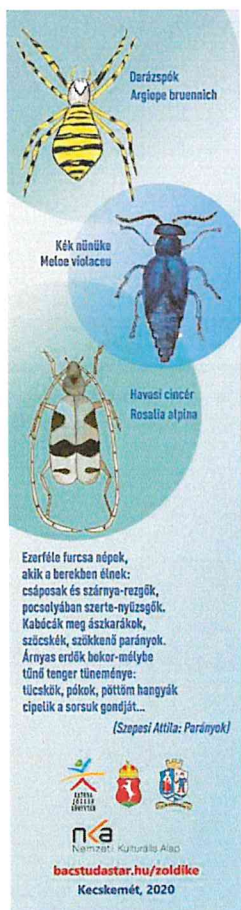

Az **Ökojáték** csapatának környezetóvó bábos előadása igen fontos témára hívta fel a gyerekek keresztül a családok figyelmét. A **Lim-lom mese** előadása közben beszélgettek a gyerekekkel a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról, tisztázták és gyereknyelvre fordították az ehhez kapcsolódó fogalmakat. A Kuka Művek ezúttal Kecskeméten és Bugacpusztaházán „üzemelt”.

Lim-lom mese Kecskeméten és Bugacpusztaházán

Foglalkozásaink, játékaink résztvevői a jutalomkönyvek mellett örömmel fogadták könyvtárunk portáljának természettudományos ismereteket és fejtörőket tartalmazó, Zöldike oldal alapján készült könyvjelzőket.

Úgy véljük, hogy 2020 rendkívüli körülményei között is sikerült hozzájárulni a gyerekek szemléletformálásához, környezeti neveléséhez.

Köszönjük a programsorozat lebonyolításához nyújtott támogatásukat!

Beszámolónk olvasható: www.bacstudastar.hu Pályázatok menüpontban, valamint a <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/> oldalon.

Kecskemét, 2021. február 26.

